

overhovedet er Anledning til at søge Fritagelse for alle Bygninger, der tjene til religiøs Brug, uden at spørge, om det er Muhammedanere, Buddhister, Odd-Fellows eller hvilke som helst, der bruge dem, er et Spørgsmaal, der egentlig ikke særlig vedkommer Finansministeren, og som jeg vil adressere de ærede Forslagsstillere til at forhandle nærmere med den vedkommende Minister.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (G. O. S.): Jeg forstår nærmest det foreliggende Lovforslag saaledes, at det tilfigter en Udvidelse af Friheden for Bygningsafgift for Bygninger, der tjene Interesser, der høre under Kirke- og Undervisningsministeren, altsaa hovedsagelig Kirken og Skolen. Jeg skal dertil bemærke, at jeg i og for sig godt kan tænke mig en Udvidelse af Friheden for Bygningsafgift til Djemed, som have denne Karakter. Jeg mener, at der er Bygninger, som tjene Oplysningen og Danielsen omkring i Landet, som nu ikke ere fri for Bygningsafgift, men som der nok kan være Tale om og Nærlighed for at ønske denne Afgiftsfrihed. Men fra dette Synspunkt savner jeg i hvert Fald i dette Lovforslag den fornødne Begrænsning, thi dersom det skal være Meningen, at de paa Landet opførte Forsamlingshuse i den Udstrækning, som Finansministeren nylig udtalte, at man maatte opfatte dette Udtryk, skulle være fritagne, er det klart, at dette Udtryk gaar langt ud over det Djemed og vil indbefatte meget mere end de Djemed, der vedkomme Kirke- og Undervisningsministeren. Saa maa det sandsynligvis omfatte ethvert Djemed, som har Interesse for Almenheden, og saa gaar det langt ud over, hvad der vedkommer mig. Jeg savner i hvert Tilfælde den Begrænsning, som maatte til af Hensyn til de Interesser, som høre under Kirke- og Undervisningsministeren, og som jeg, selv naar man giver Udtrykket en mere indskrænket Fortolkning, maatte kræve. Thi selv naar man altsaa tænker sig det givet en saadan Begrænsning, at det kommer til at falde sammen med Bygninger for religiøse Djemed, er det klart, at her ogsaa maa en Begrænsning, thi der maa dog være en Ind-

skrænkning, i hvert Tilfælde til saadanne religiøse Djemed som dem, Staten vedtænder sig, til saadanne religiøse Djemed, som have den grundlovmæssig tilfittede Frihed til at ytre sig, og som altsaa ikke komme i Strid med Sædeligheden eller den offentlige Orden, eller hvorledes man nu vil udtrykke det, paa den ene eller den anden Maade. Men en saadan Begrænsning findes der ikke i Lovforslaget. I hvert Tilfælde mener jeg, at en saadan Begrænsning maatte indføres med Hensyn til de religiøse Djemed, og denne maatte da ogsaa ramme Forsamlingshuse. Men gik man saa vidt, vilde dernæst Frimenighedskirker blive ganske overflødige, thi saa vilde enhver her i Landet lovlig bestaaende Kirke- og Kirkesamfundbygning blive fritagen. En Begrænsning paa denne Maade finder jeg i hvert Tilfælde nødvendig, men et andet Spørgsmaal er det, om en Udvidelse i den Udstrækning vilde være naturlig, det betvivler jeg. Man kan ikke, mener jeg, paa nogen Maade paaberaabe sig Grundlovens Bestemmelse om Religionsfrihed. Her er Tale om en Begunstigelse, om en Undtagelse fra den almindelige Statslovgivning, og en saadan, mener jeg, man med Føje kan kalde en Understøttelse, og naar der er Tale om Understøttelse af Bygninger, fordi de tjene religiøse Djemed, forekommer det mig, at det eneste konsekvente, efter det Princip, der hidtil har været fulgt, vilde være at indskrænke denne Fritagelse til det Trossamfund, som grundlovmæssig understøttes af Staten, nemlig Folkekirken. Det naturlige Synspunkt, der maatte lægges til Grund for en saadan Lov, er, at man udvidede den bestaaende Fritagelse til Bygninger, der tjene Djemed, der have en positiv Støtte af Staten, og som nyde denne positive Støtte, fordi de tjene, den tjener, egentlig ere Statens Djemed. Det vil som sagt føre til en væsentlig Begrænsning af Lovens første Paragraf, og, saa vidt jeg skønner, føre til, at den anden Paragraf falder bort, hvorefter det til Gengæld vil være naturligt at optage i Lovforslaget forskellige andre Fritagelser end dem, Lovforslaget taler om, Fritagelse for Bygninger, som tjene andre Djemed end de religiøse, men formaal, som Staten dog tager sig af, som Oplysning og Dannelselse paa en af Staten understøttet Maade.